

Х.В. Віслінська, магістрант, V курс, гр. ФКМ-3, ФОФ
Науковий керівник – д.е.н., проф., М.М. Александрова
Житомирського державного технологічного університету

ЗАГРОЗИ ФІНАНСОВІЙ БЕЗПЕЦІ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ

Зростання ступеня впливу фінансових ризиків на результати фінансової діяльності компанії пов'язане зі швидкою зміною економічної ситуації і кон'юнктури фінансового ринку, розширенням сфери фінансових відносин підприємства, появою нових фінансових технологій, фінансових інструментів та іншими факторами.

При вивченні питання фінансової безпеки страхової компанії не можна оминати такого важливого чинника як зовнішні та внутрішні загрози фінансовій безпеці страхової компанії.

Фінансова безпека страхової компанії – це фінансовий стан, який характеризується збалансованістю системи фінансових показників, стійкістю до внутрішніх і зовнішніх загроз, дозволяє своєчасно та в повному обсязі виконувати взяті на себе зобов'язання, а також забезпечує ефективний розвиток страхової організації в поточному та подальших періодах.

Загрози фінансової безпеки страховика за місцем виникнення поділяються на внутрішні та зовнішні. Внутрішні загрози виникають здебільшого від неадекватної фінансово-економічної політики компанії; помилками, зловживаннями структурних підрозділів та окремих спеціалістів; відсутністю контролю за збереженням фінансової інформації; помилками в управлінні фінансами компанії.

Зовнішні загрози – це різні негативні дії, які доводять підприємство до кризового становища, або погіршують конкурентоздатність підприємства на ринку.

До зовнішніх загроз відносять:

- спекулятивні операції на ринку цінних паперів;
- недобросовісна конкуренція;
- недостатній контроль бізнесу з боку держави;
- лобювання конкурентами недостатньо виважених рішень органів влади;
- незаконне заволодіння майном окремими особами – рейдерство;
- також до зовнішніх загроз фінансовій безпеці підприємств належать форс-мажорні обставини стихійні лиха, воєнні конфлікти, а також форс мажорні обставини економічного характеру (економічна криза, блокада, ембарго, несприятлива або різка зміна курсу валюти, обвал фондових бірж).

Серед основних причин виникнення зовнішніх загроз варто виділити такі:

- стрімкий розвиток процесу глобалізації (транснаціоналізації фінансово-економічних зв'язків, інтернаціоналізації світового ринку страхових послуг);
- високий ступінь концентрації фінансових ресурсів на міжнародних страхових ринках, високий ступінь інтеграції в сфері перестраховування;
- високий ступінь мобільності та взаємозв'язку страхових фінансових ринків на базі новітніх інформаційних технологій;
- різноманіття фінансових інструментів і високий ступінь їхнього динамізму;
- взаємопроникнення внутрішньої і зовнішньої політики держав, що все більше залежать від світових страхових фінансів (глобалізація страхування більше не проводить межу між внутрішньою і зовнішньою економічною політикою країни в сфері страхування, а останні формують одна одну в міру того, як глобальні страхові ринки переносять наслідки внутрішньої політики будь-якої країни також на економіки інших країн);
- посилення конкуренції і конфліктів між державами в сфері страхування, використання стратегій завоювання світового економічного простору (експансії) з використанням страхування;
- надмірна залежність національних страхових галузей (особливо, в області перестраховування) від іноземного капіталу, що робить фінансову безпеку страхової діяльності надзвичайно вразливою;
- глобальне наростання нестійкості страхової складової світової фінансової системи, виникнення загрозованих кризових тенденцій, нездатність сучасних фінансових інститутів (у тому числі міжнародних) ефективно їх контролювати.

До внутрішніх загроз відносять:

- неефективне фінансове планування та управління активами;
- малоефективна ринкова стратегія;
- помилкова цінова і кадрова політика;
- прорахунки менеджерів.

Серед внутрішніх заходів забезпечення фінансової безпеки страховими компаніями тією чи іншою мірою здійснюються:

- забезпечення інформаційної безпеки (захист інформаційних баз даних, розподіл прав доступу до інформації, програмне забезпечення захисту від помилок);
- налагодження чіткої схеми дій страхових підрозділів і головних спеціалістів та контроль за їх дотриманням (упровадження принципів управління якістю);
- фінансовий аналіз клієнтів до укладення договору страхування та попередження різних шахрайств за допомогою новітніх технологій (використання інформації антирейтингів, публікацій про фінансові махінації тощо);
- створення, ведення та використання «чорних списків» несумлінних клієнтів;
- проведення роботи щодо підвищення рівня страхової культури населення.

З боку держави основними методами забезпечення фінансової безпеки страхового ринку є:

- підвищення рівня якості життя населення;
- встановлення вимог щодо діяльності компаній з іноземним капіталом;
- формування механізмів і заходів фінансово-економічної політики у сфері страхової діяльності, які нейтралізують чи пом'якшують вплив негативних чинників;
- включення до функцій наглядового державного органу функції моніторингу зон (територій), важливих з точки зору проникнення туди вітчизняних страхових компаній і зворотного впливу;
- реальне дотримання національних інтересів у сфері страхування, що послужить фінансовій безпеці держави;
- нагляд і контроль за злиттями і поглинаннями на ринку.

Забезпечення фінансової безпеки страховика потребує виконання таких дій:

- розробка загальної стратегії діяльності страхової організації та встановлення пріоритетів фінансового менеджменту, спрямованих на досягнення безпечного рівня її діяльності;
- постійне прогнозування ймовірних загроз діяльності страхової компанії;
- забезпечення збалансованості страхового портфеля, тарифної, інвестиційної та перестраховальної політики страховика;
- обґрунтування та реалізація найраціональніших форм, методів, способів і шляхів створення, вдосконалення й розвитку системи фінансової безпеки страхової організації;
- забезпечення безперервного контролю та управління фінансовою безпекою;
- дотримання відповідного рівня підготовки співробітників страхової компанії з дотримання ними всіх встановлених правил, спрямованих на забезпечення фінансової безпеки.

Отже, фінансова безпека страхової компанії, визначення основних загроз діяльності інститутів страхового ринку мають важливе значення для системи фінансового менеджменту страховика, є основою для розроблення ним стратегічних цілей та вибору шляхів їх досягнення. Крім того, фінансова безпека страхових компаній і страхового ринку в цілому є важливим аспектом у забезпеченні фінансової безпеки держави.